Vita Voti et Felicis videtur esse scripta a Machario de quo inferius fit mentio fo. 4.

[Incipit] In natale sanctorum Voti et Felicis. Lc. prima

cx. fol. 130

QVI SANCTORUM meritum religiosa caritate mirantur. quique iustorum glorias frequenti laude colloquuntur. eorum mores sanctos atque iusticiam imitentur. Qui enim quem delectat sancti alicuius meritum. delectari debet par circa cultum dei obsequium. Quare? aut imitari debet si laudat. aut laudare non debet. si imitari detrectat. ut qui alium laudat. laudabilis reddatur. et qui sanctorum vitam admiratur. mirabilis ipse vite

Lc. ii sanctitate reddatur. Nam si propterea iustos fidelesque diligimus quod in ipsis iusticiam fidemque suscipimus. possumus et nos esse quod sunt. si faciamus ipsi quod faciunt. Neque enim difficile nobis est quod ab ipsis geritur imitari. cum sine precedenti exemplo ab antiquis talia gesta conspiciuntur. ut non ipsi aliorum emuli redderentur. sed emulande virtutis se ipsos nobis preberent exemplum. ut dum nos ex ipsis. et ex nobis alii proficiunt. sic Christus in suis semper in ecclesia laudetur. Vere inquam est laudandus. quod corda humana sancti spiritus afflatu dilucidat ut terrena postponere faciat. atque ad eternum premium anelando mundum cum suis actibus celerius provocent excedendo. Sed Lc. [iii]

quia magnitudo virtutum venerabilium Christi confessorum Voti et Felicis traxit nos ad hoc ut in quantum digno gratia divina permiserit exponamus eorum gesta. ut qualiter mentes eorum illustravit ignis divinus. ut favores huius seculi respuerent. et ad illam civitatem celestem que mater est fidelium pervenirent. non certum ex incerto. sed sicut fama antiquorum nostris impulsit auribus cunctis fidelibus audire cupientibus enucleabimus.

Tempore quo sevicia arabum civitates hyspaniarum partes occupaverat. atque nobilissimam ac excellentissimam omnium urbium cesaraugustam suo dominio subiugaverat. in prefata urbe duo constiterant fratres perfectissimi christiani. quorum unus vocabatur

votus. alter Felix. hi igitur in
rabida paganorum degentes
commertia. nimis affluebant divi
tiis. Fratres milites strenuissi
mi. accessit placido mente sobrii.
castitate gloriosi. amatores itiere
micedie ingenii. humilitatis ins
tructores. Postremo tales. quorum
singulas laudes lingua huma
na enumerare non valet. Sed quo
casu adhuc tam remotissimum
devenerit specum. subsequens
enarrabit eloquium. Occasio in
ventionis accidens est ut prius de situ
huius loci parum loqui debeamus. ut
deinde ad eorum acta exponenda
transitum faciamus. Situs igitur loci.
condensisque arborum virentibus
ptorum quoque amenitate. fontium aque
venis pinorum scaturientibus. bene
se convenisse nulli qui prospicit du
bium est. Adhuc ut fert anti
quorum fama. devenit supradictus
Bassilius votus tempore quodam. Qui ut
supra diximus ex Cesaraugustana ur
be ortus nobili prosapia venerabi
lis votus venatum cervorum. apro
rumque atque ceterarum ferarum erat
deditus. Quadam vero die dum plus
traxeret abditus non minima montium

concavaque vallium. amena nec
non loca silvarum asperorum cervum
repisse dicitur. Cuius dum obitum in
cumbens gladiisque persequeretur
vitam. tam diu affugiente quam perse
quebatur fera montuosa ac campes
tria decucurrit loca. quousque ad
preruptum deveniret montem. E quo
namque post cervum evolante. ipsoque
nichil aliud quam in interitum cervi
gladio extento intendente. cervus
ad altiora evolavit montis. Igitur ex
utraque parte conclusus cervus.
extrema qua persequebatur ab hoste. ex
alia qui sub eminentissima deve
nerat rupe. Angustiabatur undique.
Convictus quandoque saltum ex alto spe
cu dedit. et ibi mortem intulit. Cuique
sonipes in ipso mortis confinio
unde cervus iterat devenisset. ac
miles acerrimus morti appropinquasse
se cerneret. tantum dixisse fertur.
Sancte Iohannes succurre mihi. In hac voce
ita omnipotens deus. equi pedes meritis
sancti Iohannis. duro silici adherere
fecit. quod adhuc apparent sonipe
dis vestigia. Qui stupefactus extra
ipuiso miraculo. ad semetipsum re
diit. et liberatori suo et meritis sancti sui
Iohannis gratias reddidit. Enimvero de

v homelia. lc 2a matheu / Virginitate.
qz nescitis qua hora dns uester ven
turus sit et rel.

2
1

equo desiliens. et ut audiuit scru
tator tante habitationis cupiens
locum. extento gladio quo accinge
batur. pcidendo que illic multa ha
bebant arbusta. semitam introeun
di reppit. qua ferarum genera solito
more ad fontem qui sub monte deri
Lc. iiii uatur descendere solita erant. Pro
pectis itaq: concauis rupium. ac inti
mis locorum. tandem ecclesiolam rep
pit. paruulam. in honore sci iohis
bapte antiquitus fundatam. Cuius de
lectatio ita animam eius pellexit.
quod deuoueret se ibi deo pposse
et sciret seruiendum. Multa quoq:
prece deposcens. quo superna diui
nitas concepta animi eius dignaretur
pficere. atq: adiutrix bonorum ihu
benignitas ei inuentutis ne reme
morat delicta. Tandem consilio
repto. ad domum ppriam redire di
lc v posuit. Reditus itaq: gratiis
deo et sco iohi suo liberatori. ad ppria
remeauit. Venditis namq: pa
trimoniis. prediis quoq: ac uineis.
omnibusq: supellectilibus. seruis et
ancillis libertati donatis. totum se
di seruicio mancipare desiderat.
lc vi Distributo g precio auri atq: arge
ti. omnium necne rerum suarum in

cibos pauperum. ac in captiuis redi
mendis cum uno sibi germano. ad ppositum
tum delibat reuti locum. Germa
nus u felix nomine. eius uoluntatis eius felix
demq: actionis non renuit. sed eius
iussis obtemperans. creatoris iugo
collum submittere parat. Hic consti lc vii
tuto ad eundem locum puenit. ab
eo religionis assumpto. ac si milite
acerrimi. hostibus effugatis armis
pacientie. castrum di seseq: puigi
les custodiuit. Multis denq:
annis in certamine decursis. qua ab
incentore omnium malorum bella
passi sunt. nulli mortalium absq: eo
qui cuncta e celo pspicit patet. Quos
g ptulerit temptationes aut quibus
modis apte nescimus.

Miraculum u ualde mirabile quod
a plerisq: religiosis uiris huius
regionis narrantibus cognoui. inter se
ram. Quadam die dum uir dni solito
more in cella quam sibi construxerat
consedisset. presbiter quidam qui ex uicino
uenire consueuerat ad sibi seruien
dum. more solito aduenit. Quem
dum soror pquireret quo ire uellet.
et nullo modo indicare uellet. soror
timens dispendium fris pedetentim
uestigia eius subsequta. ad montem

usq; puenit. & ua ascendere p de
uerti montis descenderetur emi
nus ... cuidam
... uirū. Qui solito mo
re angis scke; missus a dō. pane
uiro dī deffere cōsueuerat. Cūq;
cerneret sctāres aduiī dī cu
cuttisse. 7 eū ita fmliarit sus
cepisse. maxime qa mulierū
societas obstare solet uiris p
maximis. zelo zelat uirū dei
redarguit. eiq; micas ... pa
nis quē deferebat exalto sup
crus misit. atq; īminēte idign
cione supna. supdictū crus frac
tum reddidit. ab inde g sic ce
leste supna dignatio cibū ei
negauit. nec ultius anglo ob
sequēte trāsmisit. quur dī ex
inde laboriosi⁹ uiueret. 7 ne ul
teri ad se itroeuntes talit re
ciperet. ut fama sci illicitas mu
lieres qd absit ad se itare pmit
teret. Times eni intern arbiter
tot⁹ pietate redūdās atq; iusti
cia. ne un ipse ad pietate seruire
tur. ide ille ad casū 7 alij tenere
tur. Alio qq; tpi. sic religiosis
narratib⁹ uiris agnoui. uir dī
dū laboriosi⁹ uiuēt iux supra

dictorū sctarū fmliaritate.
... de eet. cepit
...iarius uti. atq; exinde
poma collige. 7 sibi causa po
tus mulsū pparare. Cui⁹ cor cū
parētū ... cura tāgeret.
7 ad ompis dī seruiciū eos uel
let cōuertere. ne estimaret eum
cibi ac pot⁹ obisse penuria. be
atissimū germanū suū felicē
trasmisit. 7 h mādare curauit.
Qui supni iudicis obediuit mādatis.
7 ei⁹ amore sctārib⁹ sefrustint
pomis. quis ab hoīb⁹ lōge
sit remoti. iter hui⁹ sci tam
deserta. sustētant alimtoz
pabulis. Vos hec cognoscētes
kmi. ad alia q̄ e absq; labori
bus uita. totis uirib⁹ tēdite.
7 hāc lenocināte erūpnis 7 do
lorib⁹ plenā. reliqite. q amore
icipit. 7 dū est cū laborib⁹ agit.
ac tinmo appiquāte. cū labore
7 luctu tinmat. nich absq; pec
cati grauamie secū reportās. Di
uicijs cū maximo sudore adq
sitis. filijs ac filiab⁹ remanen
tibus. ac ipsis pessimo luxu eis
utētib⁹. nich pparētū libatioē
ex eis tribuētib⁹. caro adqsitoris

aūtmib' corpora. [illegible] [illegible] ui
quā cū anglis [illegible] [illegible]
Multi namq; hec audientes. [illegible] fun
ditus lenocinia tota mente respu
ere. ac dī seruicio sese mancipa
uerūt. Exemplū hic ter beat'
scissimi ac glosissimi martini
sequt'. q pt tam magne cōusa
ciōis uitā. pt tot miraclōꝝ i
signia. ad patriū solū repedauī.
ac matr baptismatis unda puri
ficāte. uite aditū patefecē etne.
Ea sci uiri hoc qđ ipse etiā pximo
rū cupiuīt libtate. Illud ymagi
nariū gestātes ope. qđ docēte
dnō sup ppiciatoriū habebāt
tipicali mistio. Archa q̄ ī ppici
atorio posita q ē ecclia ex gētib'
collecta. duaꝝ retinēs urnaꝝ
māna. scłc; duaꝝ legū corpo
ris ac saguinis dnī sacmta ū
gamq; aaron. q̄ frōduerat. be
atā qq; mariā nullo humano
semine pgnatā pepisse huma
ni genus saluatorē. duoꝝ che
rubi obumbrant aspectu. Qe
etiā cherubi ūsis stabāt uultib'.
iuicē se respiciētia. Cherubi at
sup archā ē stare scōs cōtēplati
one supni amoris pximō pcelle
re

S [illegible] [illegible]
rum ab illo [illegible] amoris.
ad ifirmioꝝ usq; [illegible] scēdere cō
passionē. ūbo pdica[illegible]. Sic scp
tum ē. Qe audit dicat ueni. [illegible]
etiā h̄ ꝛ pl̄ra alia uoluminū no
centes testimonia. se corrigēdo.
alios amonendo. ne exторres fo
rēt pmisso. multa ī huj' scłi spatio
ptulerāt tormēta. Nā ēsūt duo mar
tirū genā. unū gladio. aliud lō
ga paciētia. ē tam un' etnus ar
biter. q utrūq; examinat. Ppen
dit q; psecutoꝝ minas. ac illa
tos cruciat'. scōꝝ cōstācys. s; nō
alit ab hoste humani genis icor
dib' fideliū. diurnas allatas pas
siones. Ver qq; laboriosi' ē uita
ducē solitariā. sitis famisq; itire
cōpendio. ac ī rupes mōtiū frigo
re obrigescē. ꝛ absq; ulli' cōsola
tioē uitā anxiā ꝛ plenā erūpna
rum. ī logū ptherē. q̄ cruciatu
uni' tpis aut uni' diei gladio
occūbere. Aliqndo ū antiquis
hostis q̄s sibi pmte [illegible] resis
tere pspicit. pluribus laqueis ene
qre tēptat. Aliqciēs namq; sue
ipbitatis calliditate. icentiuā eis
igerit libidinē. aliqndo cibi ac

potus uoracitate. aliqndo ipaci-
enciam. aliqndo murmaricio-
nem. aliqndo p̄bationē mentis.
Si ū cōspexerit nichil suā p̄ualē cal-
liditatē. terrere icipiet p sōpnū.
Qđ si nec ita p̄ualuerit. mirificas
eis ostendit uisiones. Omib; aūt
q̄s dinumare longū ē calliditati-
bus pactis. si uidit seruū dei
imobilē i cunctis pmanē. adaptā
se cōuertet inimicicias ⁊ aliqndo
cōspectib; ei9 se manifestabit. Ser-
uo aūt dnī tot ei9 iniquitate astutiā.
tritus aufugiet. ⁊ dō suū similem
ptegēte. q̄ pri9 terrebat. p9tea tri-
tus discedet. has q̄q; tam inumera-
biles calliditates antiqui serpētis
beat9 uot9 paceent deuicit. ⁊ in
longū tpis spaciū sustinens feren-
do supauit. Cūq; iam temp9 re-
munatiōis adēēt. ⁊ pius dns
seruū suū ab agro ope fatigatum
requiescē uellet. ne denari9 unice
mcedis diu fatigato opario nega-
ret. uocatiōis sue tminū iposuit.
Et pcepto uiatico toti9 pfectiōis.
cū cētesimo fructu. lāpade p-
fulgēte. talamū spōsi ⁊ regis
sui prudens ūgo intrare meruit.
Et cū die ultimo clausisset finem.

i oratorio bti ltbe iohis. hono-
rifice sepult9 ē. resumptur9 ulti-
mo examine carnē. cū anglis
i etnū uicturā. eadē uestigia
frē eius seqnte. Procubātes aūt
adeorū sactissima corpuscula.
diuina inibi semp sencuint
custodiā. ⁊ aliqndo diuinū lu-
men e celo delapsū. aptis pcipi-
unt oculis. Infirmis ū q̄cūq;
infirmitate depssis. ad sepulcra
illorū uenietib9. salus omimodi
adibet. Prestant ibi bnficia q̄
rētib9. mitas btissimorū cōfessorū
uoti. atq; felicis. Prante eodē
dno nro ihu x̄. q cū patre ⁊ spū
scō. u. ⁊ r.

Ex alio Authore ex. 19

Cum p detestandis facinori-
bus acole yspanie traditi eēnt
cū rege uisegotorū nouissimo
rudico i man9 sarracenorū. sicu-
ti i gestis regū yspanie cōtine-
tur. xpiani q̄ euade potuer.
quidā i seruitute eorū subacti.
quidā fugiētes p latebras ⁊ mō-
tuosa loca cōsedētes ⁊ diūsa p
loca uagātes. turres ⁊ munici-
osa tutaq; loca fabricare uolē-
tes. cōtigit ex his quosdam

obiit frm

Vol:

Anno dni

ampli(us) q(uam) ducētos. deuenire ī
excelso quodā mōte noīe oroel
ī aragona puīcia. Q(ui) uenientes
ī spatiosū ⁊ delectabile locum
pspicientes. ī loco q(ui) uocitat(ur) pā
no. fabricare conati sūt muros.
Cumq; opus ceptū pficere conare
tur. nūciatū ē hoc regi cordub
ensi noīe abderamā iben moca
uia. Tūc rex nimiū irat(us). mi
sit exercitū ualidū ex omi t(er)ra
yspanie. cū duce quodā noīe
abdelmelik iben q(ua)tan. ⁊ pcce
pit ei ut omī t(er)ra aragonēsi
usq; pyreneos mōtes pagrata.
q(ui)buscūq; ī locis īuenire poss&
xpīanos q(ui) defendere se uellēt.
⁊ regi cordubensi seruire nol
lēt. deleret usq; ad int(er)nicionē.
⁊ dirueret municiones ⁊ cast
tella. ut(er) in q(ui)b(us) locis posse cōfi
dere uidebant(ur). Cūq; hoc de
cretū pficēe conaretur. sup(ra)dic
tus abdelmelyk. uenissetq; ī
sup(ra)dicto mōte ex latere q(ui) uoci
tatur rubeo. fixe tentoria ī
planicie panny ⁊ facto ipetu
aduersus eos. mox ab ipsis funda
mētis diruere muros. sicuti cer
nit(ur) hodierno tpīe. ⁊ duxerūt

uxores suas ⁊ filios filiasq; cor [illegible]
ī captiuitate. Qui locus iabitabil(is)
⁊ iaccessibilis extitit homib(us). do
nec dō fauente uētum ē ad temp(or)a
btissimi uoti. q(ui) ex cesaragusta
na urbe genit(us). ut ī gestis ei(us) cō
tinet(ur). exempto mucrone. uep(re)s
⁊ arbores sectas. semitā angus
tam īuenit. ⁊ ecc(l)iolā paruulā
ī honore sci iohis bbe cōstruc
tam. sub ipso mōtis u(er)tice īspe
lucāq; maximā repit. ⁊ īsepul
tum hominē ad cornu altaris
iacentem. Qui signās se signo
scē crucis. oroneq; facta. acce
sit itrepid(us). ⁊ ipspiciēs uidit la
pidem triāgulatū ad caput cō
tinēs ita. exaratū ferro. Ego io
hānes p(ri)m(us) ī hoc loco heremita. q(ui)
ob amorē di sp(re)to h(oc) psenti seclo.
ut potui hāc ecc(l)iolā fabricaui.
ī honore sci iohis bbe. ⁊ hic re
qesco. am(en). Qui grās dō referens.
accepto corpe īuoluit ac sepe
liuit. supponēs pfatū lapidē
desupq; cooperuit t(er)ra ut potuit.
Sz nos satis miram(ur) quare hoc ma
chari(us). q(ui) uitā illi(us) scripsit. ista pt(er)
misit. Huc u(er)o reuertam(ur) ad ceptū
opus. Memorat(us) g(ra)(ue) di famul(us)

Felic̄e.

votus. cū suo fr̄e felice. ut po
tuer̄ inibi cellulas cōstruxerūt.
7 usq; ad finē uite felicit̄ p̄ma
serūt. 7 suꝑstites ut fer̄ quos
dam uiros honestos dimiser̄.

Benedictus:·
Marcellus:·

scłł; b̄ndictū 7 marcellū. Quj
b̄ndict⁹ cōstrux̄ ecclām sci ste
phi ꝓthomr̄is. 7 martini btis
simi p̄sulis 7 cōfessoris. Mar
cellus ū cōstrux̄ ecclia ī hono
re sci pet̄ aploꝝ p̄ncipis. Qui
7 ipi celibē uitā ducētes. post
nō multū tp̄is spaciū. tecam
corp̄is relinquētes. ut credim⁹
collocati a m̄ias dn̄s ī hetereis se
dib⁹. Ab illis tp̄rib⁹ cepit cresc̄e
eoꝝ sc̄itatis fama. Cumq; an
nuēte dn̄o. iā cepiss; plebs xp̄i
ana cresc̄e. 7 decrescere ī fide

Comes acenarius:·
Comes galindo:·

litas sarracenoꝝ. cōtigit ut p̄
ficeret̄ comes ī aragona puīcia

B. fortunius garseanis:·

sub regimine fortunij garse
anis pāpilonensis regis noīe
galido. fili⁹ acenarij comitis.
Hic comes fabricauit qōda castellū
7 iposuit illi nom̄ athares. 7 po
pulari fec̄ ꝑ totā aragonā q̄tū
sibi licuit. m̄ltas 7 diū̄sas uil
lulas. q̄s nob̄ referre ꝑ singla
longū ē. 7 diuisit singlis uil
lulis

sc̄dm suū arbitriū ꝓpos tim
nos. Illo ū in tp̄e. a paucis q̄d
āmodo sup̄dict⁹ abitabat̄ loc⁹.
Non m̄lto ū tp̄e trāsacto. ī tp̄rib⁹
scłł; regis Sancij garsianis

B. Sancius garseanis:·

pāpilonēsis. mortuo comite
sup̄dicto. iter̄ facta ē magna
ꝑsecutio adū̄sus ecclīā dī. In
era. uidelic; . dcccc. L̄. viii.

anno 920

qn̄ supat⁹ ē rex ordoni⁹. 7 facta
ē magna strages xp̄ianoꝝ.
ab abdaraman rege cordubē
se. In tp̄e illo sarraceni tran
seuntes pireneos mōtes. ꝑue
ner̄ nullo resistēte usq; ad to
losam urbem. Fugientes ū
pauci xp̄iani ex sup̄dictis ui
culis. ꝑuener̄ ad sup̄dictā
spelūcam. Et illic morātes. fa
bricauer̄ ampliorē ecclīā in
honore sci iohis bapte. 7 tustu
ler̄ corp⁹ sup̄fati iohis heremi
te. 7 posuer̄ ī tūba paruula.
īter duo altaria. scłł; bti iohis
bapte ac sci iuliani 7 basilisse.
ponētes sup̄fatū lapidē desup̄.
Instruxer̄ etiā alia duo altaria
unū dedicātes ī honore bti
micahel. alter̄ ī honore bti
clemtis. fecer̄q; domos ad

Transiricus Abbas habitandum. et postea fecerunt abbatem transiricum. et elegerunt clericos quo
ciuitates proprias reliquerant. habita
re uoluerunt ibi. Transacta uero hac
tempestate. iterum pax est ecclesie dei
reddita. et unusquisque regressus
est ad propria. preter clericos qui remanse
runt in iam dicta spelunca. his
Dedicatio dem uero temporibus dedicata est ecclesia
Eps Eneco sancti iohannis. ab enecone episcopo die
nonarum februarium. Cumque transissent
Era 980 sent anni pene xxx. et fama
illius loci per ora uulgi crebesceret.
contigit peruenire ad aures co
Comes Fortunius Eximinus mitis fortunii eximinitz. qui
tunc in temporibus sub regimine regis
R. garsia Sancionis garsie sancionis filii totius re
gione. preerat in aragonensi prouincia.
Qui ueniens in predictum locum. constipatus
caterua militum factaque oratione.
Eximinus Abbas susceptus est ab abbate eximino. et
collegio ceterorum clericorum ca
ritatiue. Et uisis officinis cun
montis planicie ctis. ascensuque montis planu
cie. placuit sibi locus. conuersati
onemque et uitam eorum. At illi cadentes
ad pedes comitis. flagitare ce
perunt. ut illis huius montis ter
minos impenderet. ubi labo
rarent uel caulas ouium instruere

suorumque pecora pascere possent.
At ille benigne annuens peticioni
eorum. dedit illis unam speluncam
que est sub orolis facie. cui nomen
est spelunca galliouis. et inde de
uallat contra illa serra detras illos
cubos. de fonte frigido. qui est a fa
cie aragonis. et inde uadit contra
riuo de canlo. quemadmodum di
uidit illa pena sancti cipriani in suso.
et quomodo uadit uia que exit de spina
alba et uadit ad suma de eneketo.
et exit illa uia que uenit de borzo ru
beo ad illa ecclesiola sancti iuliani. et
exit ad illum collum sub oroli. hac
uero oblatione corroborata et fir
mata. mox commendans se orationibus
illis. recessit glorificans dominum. eo
quod ipse in hac patria dignatus esset
demonstrare locum talem. qui et remo
tus esset a secularibus perturbationibus. et
ad habitandum uiris religiosis de
lectabilis. Qui ueniens ad palati
um. retulit cuncta regi. quomodo in
tali loco deuenisset. et qualiter aptus
religiosis existeret. qualiterue habita
toribus minime ad laborandum impen
disset. Audiens hec rex garsea san R. garsia Sancionis
cionis. ad uisendum locum non multo
post ipse uenit cum palatino officio

Esta spelunca gallionis [illegible] de fonte [illegible] [illegible] llor

Eps fortunio

7 epo eiusdē tp̄is fortunio. ppe
tate dignat' ē. Qui cū cuncta ut
sibi fuerāt relata uidiss;: 7 pla
cuiss; nimiū sibi locus talis. ob
tulit sibi qingētos siclos argēti.
ut p illo 7 p statu regni dn̄m de
pcarent'. Sz n etiā tinnuū sup̄ fatū
qd comes illis ipenderat. firma
ri pcepit. regalib' institutis. ad
densq; herbaz pastū. 7 abscin
dendoz lignoz licētiam de illo
mōte q uocat' abitito. abstulitq;
comiti de atharés omēm calū
niandi atq; pignorandi adus'
eos potētiā. Euolutis ū iam an
nis multis. scilic; ēħ. discurrēte
decccc. Lxxxx. uii. iter uenit
rex garsea sāciois. causa uisē
di locū 7 frs. Videns ū abbem
7 frs inermes nō posse defendē
tinnuos. qs dedat loco. posuit
tale decretū sup tinnuū. ut si nō
fuiss; trāsicioē uni' diei. ul noc
tis. aut si nō fuiss; p bonā uo
lūtatē abbis ul frm. null' psūp
meret in totū illum tinnuū intre
ul pascere. neq; tēptoriū pecco
rū figē. Qd si aliť fecisset. ha
beret inibi habitātes potestatē
occidendi baccas. porcos. carnō.

Anno 959
Rex garsea sanciones

sine ulla dubitatione. 7 sine
ullo pleito regali.
Facta donatione ēħ. qua sup
memorauim'. uidelic;. decccc.
Lxxxx. uii. die dn̄ica i eod
loco. Regnāte dn̄o nr̄o ihu xp̄o.
7 ego seruus illi' garsea sācio
nis cū coniuge mā onneca in
pāpilona. 7 i aragona. sub ei'
impio. Eps fortuni' i pāpillo
na. Fortunio xemenones co
mes i aragona.
Cōseruantibus 7 augmītātib'
decretum. sit pax 7 salus. inc
totaq; i euum. Amē. Nō seruā
tes at sepeliant' i infernū. A.

Anno 959
garsea sanciones y onneca
fortunio comes

ex. 493

In honorē patris 7 filii 7 sps
sci. Hoc est priuilegiū qd
Ego Sancius ranimiri regis
filius. nō meis meritis s; sola
di miseratioē aragonensiū
7 pāpilonēsiū. 7 mōtisonis
rex. una cū filio petro facio mo
nasterio sci iohis bte. qd nūcu
patur de pina. 7 aimirico abbi.
eiusq; successorib'. cētisq; mo
nachis psentib' atq; futuris. in
eodē loco fmlantib' ipptuū.

Aymerico Abbas

Digne recordationis Sancius rex
auus meus. redemptoris nostri opi
tulante clementia. deuictis atque
expulsis ysmahelitarum gentibus
a regni sui finibus. accensus
zelo eiusdem redemptoris. cuius
ope triumphans ex inimicis uic
tor existeret. statuit regnum
suum a sordibus et prophanationibus
supradicte gentis penitus emunda
re. et ecclesias monasteriaque olim
ab eis diruta renouare. xpique
suorum gregem. et beati benedicti nor
mam per monasteria ordinare.

Igitur inter cetera bone uoluntatis sue
opera constituit in monasterio sancti
iohannis libere de pina. in quo humata
fuit auorum ac parauorum suorum mo
rumque: necnon patris mei et matris
mee corpora. congregationem mo
nachorum. qui ut libere deo seruire
potuisset. eis libertatis priuilegia
dedit. Nam ipsos successoresque
eorum et locum. cum omnibus monas
teriis. et uillis. et alodiis suo
iuri pertinentibus. facto priuilegio
secundum priuilegia cluniacensis
monasterii. ab omni iugo uel cen
su. regie uel episcopalis. uel ecclesias
tice alicuius uel secularis potestati.

auctoritate regali. fauente et an
nuente Sancio aragonense episcopo.
necnon Sancio pampilonensi episcopo
liberos fecit. et eidem loco uenerabilem
uirum patrinum abbatem preposuit.
solique deo seruire precepit. Dona
tiones uero predecessorum regum. sancii
uidelicet aui sui. necnon et urrache
regine. sed et garsie patris sui. et
domne eximine matris sue. et quicquid
idem locus dono uel comparatione.
uel cambio habebat. uel habere uide
batur. auctoritate regia confirmaui.
xi. kalendas. maii. in legerensi mo
nasterio. era. M. Lx. iiii. Hoc priui
legium ipse uenerabilis rex sancius
manu propria confirmaui. et pater meus
uenerande memorie ranimirus
regi adroborandum tradidit. et
ceteris filiis suis fratribus patris mei.
uidelicet fredelando et garsie. et gun
disaluo. in conspectu sancii gui
lelmi comitis de gasconia. nec
non et beregerii curui comitis
de barchinona. corroborari fecit.
et insuper locum predictum. ex propriis bo
nis iuncta sua honorifice locu
pletauit. Post obitum uero eius pater meus
ranimirus non solum patris sui re
gis sancii decreta inuiolabiliter

seruauit. s; etiã domis auxit.
huc locum. michiq; comendãs
ut p(ri)uilegia patrũ meoꝝ. ad tu
tamen ⁊ nobilitatẽ eiusdẽ mo
nast(er)ij facta corroborarẽ. ⁊ dona
que possẽ ibi donare iniũxit.
Ego u(er)o nõ immemor p(re)ceptoꝝ ei(us).
d(e)o auxiliãte totis uirib(us) meis
adiplere p(re)cepta ei(us) curaui. ⁊ i(n)
sup ab ap(osto)lica sede corroborare
feci. Rome naq; ad b(ea)tm papã
alexandrũ sec(un)dm. abbem ip(s)i(us)
loci ueñabilẽ uirũ aq(ui)linum
misi. rogãs ut sup(ra)fatũ monã
teriũ nõ dedignaret(ur) ap(osto)lico
patrocinio comunire. S; ⁊ hoc
defuncto abbe. uidẽs ego p(re)dictũ
monasteriũ a fr(atr)e meo ueñabili
ep(iscop)o garsia i(n) q(ui)b(us)dam causis af
fligi. ⁊ p(ri)uilegia eiusdẽ monã
terij uelle corrũpi. ad infirmã
da p(ri)oꝝ bene acta. abbem san
ciũ eiusdẽ monast(er)ij. iterum
rome ad b(ea)tissimũ papã gre
goriũ septimũ misi. rogans
eũ ut ipse benigne p(re)dictum
locũ ap(osto)lica auctoritate ⁊ sua
muniret. sic antecessor ei(us) fece
rat. ipse facere nõ dedignaret(ur).
Q(uo)d sec(un)dm q(uo)d poposceram. ip(s)i libẽ
tissime

fecer(unt). Sancio q(uo)q; abbe defuncto.
⁊ domino aimirico abbe i(n) loco
ei(us) posito. cupiens hoc cenobi
um adeo p(er)sus muniri ⁊ tue
ri. ap(osto)lico simul ⁊ regali patro
cinio. p(re)dictũ dõpnũ aimiri
cum abbem. rome ad b(ea)tissimũ
papã urbanũ sec(un)dm misi. ob
nixe dep(re)cãs paternitatẽ ei(us). ut
p(re)dictũ locũ i(n) defensiõe ⁊ pa
trocinio b(ea)toꝝ ap(osto)loꝝ pet(ri) ⁊
pauli susciperet. ⁊ p(ri)uilegiũ
tale eidẽ loco cõferre digna
ret(ur). quo a rapacitate maloꝝ
ul ab inuasiõe ep(iscop)oꝝ. necnon
a p(re)iudicio cardinaliũ ul ar
chiep(iscop)oꝝ. seu a d(omi)natiõe mala
succedẽtiũ regũ locus isdem
tueri aut defendi possit. ⁊ ut
abbas eidẽ loci. libe ipse ⁊ sui
ad sedẽ romanã i(n) omib(us) causis
⁊ iudicijs ecclesiasticis ul secla
ribus. necnõ ⁊ i(n) ordinatiõib(us)
abbatũ possit se reclamari.
Q(uo)d beatissim(us) pat(er) papa urbanus
audita meç humilitatis peti
cione. credo nõ nisi nutis. s;
sci sp(irit)s g(rati)a comot(us). locu huc i(n)
ap(osto)lica suscepit defensione.
Datoq; lib(er)tatis p(ri)uilegio. ap(osto)lico

patrimonio muniuit. Illuc ergo ego
humillimus seruorum dei seruus.
non modo inuito. sed dono dei rex san-
cius. locum sancti iohannis baptiste de pen-
na. tantis auctoritatibus munitum
regiis ac apostolicis decoratum priui-
legiis. etiam in presenti auctorita-
te corroboro. et confirmo abbati
aimerico. et monachis sub eo et
sub successoribus eius deo militantibus
talia precepta et priuilegia et de-
creta. et libertates. qualia habet clu-
niacense monasterium. de cuius sanctis-
simo fonte ordo beati benedicti in
hoc loco prius manauit. Confir-
mo eis monasteria et ecclesias par-
rochitanas. necnon et uillas.
et cellas. et molendina. et siluas.
et omnia alodia magna uel par-
ua. quanta uel qualiacumque sanctus iohannes
uel sui monachi ab antiquis re-
gibus seu a modernis. uel ab episcopis
uel a militibus. uel a rusticis. uel a
quibuscumque personis. dono. conpara-
tione. uel cambio adquisiuit uel
habere uidetur. uel usus est. nisi hoc
quod abbas uel monachi eiusdem
loci iuste aut legitime dimi-
serunt uel cambiauerunt regio iussu.
ut sicut cluniacenses sunt liberi

ab omni iugo humane seruitutis.
ita et isti sint. tantummodo seruantes
debitam reuerentiam apostolice sedi. ut
liberi et expediti ualeant exorare
misericordiam dei. pro stabilitate sancte dei
ecclesie. et pro quiete regni mei. necnon
et pro suorum cuiusque propriis excessibus.
Vt autem de libertate predicti loci omnis
amputetur contentio. monasteria que
isdem locus adquisiuit temporibus preteritis
nominatim expressi. in hoc mee aucto-
ritatis priuilegio. timens ne per in-
curiam abbatum uel negligentiam
monachorum. priuilegia uel cartu-
le eidem loco a fidelibus concessa de-
peant. ideo hic recapitulando
nomina primo. id est monasterium sancte
cecilie. et monasterium sancti torcati.
et monasterium sancti sebastiani.
et monasterium sancti petri de fue-
uas. et monasterium de sarapuz. nec-
non et uillas. id est lecurta. et gisso.
et alastue. et martes. et ena. et
segaral. et uetuolo. et ligriso.
et sancto petro de hostias. et sancto
petro de medianeto. et azenarbo.
et bortara. Hec omnia dedit rex
sancius cognomento anarcha-
tritauus meus. cum omnibus terminis
siluis. aquis. paludibus. ac pascuis

Sanctius Abarca ... tritauus

Era 984
Hic era noningentessima legenda non millessima. mille enim hic transcripta fuit

molendinis. cū exitu et regressu.
A ctū est hoc. era. m. xx. vii.
psidente in sco iohe tusmiro (Tusmirus abbas)
abbe. et in aragone ouolo epo.
C ōfirmo. et eso. et catamesas. et
genepta. et monastium deca
prunas. q̄ deder rex garsias
abauus ms. et dña exrimma re
gina. era. m. xxx. iii. tpibus (Era 995)
fortunij abbis. Cōfirmo itidē (Fortunius abbas)
monastiū de zauasal. cū suis
uillis. id est larota. aranella. et cū
omib alodijs. et mōtib. et pardi
nis. et ecclijs et decimis. et cum
omib omino reb. q̄s habuit.
ut habe uidet. Villa etiā azin.
et espetiello. et casanoua. et serra
miana. et botia. et monastium
sci martini. et lepaco pardina.
et unum excusatū in guatiauo
et monastium sci clemtis. et mo
nastium sci iacobi deayuar. et
monastium sci saluatoris depoió.
et media latiellas. et gasa. et bia
suaso. et sci fructuosi desenes.
et sci iuliani debaos. cū tota
uilla. et monastiū sci urbici de
galleco. et uni lam desotin. hec pre
dicta deder rex sancius auus
ms. et regina dōpna maior. et

cōfirmauer. era. m. lx. iii.
psidēte in sco iohe patino abbe. (Paternus abbas 1025)
pmo in eod loco sub regulari or
dine degēte. Confirmo etiā
monastium sci martini decer
cito. qd dedit pat ms domn
ranimir ad scm iohem. p mutatio
debailo. quē dedat rex sancius
auus ms. pdictū monastium
cōfirmo cū suis uillis. ecclijs.
id est uillā de acumuer. et mediā (Acumuer)
uillā de ersum. et medietatem
uille de orcendue. et monastiū
sci xpofori deaurin. cū tota uil
la. et palatiū delarres. cū tota
sua hereditate. et monastiū scē
marie detena. et monastium
sci uicencij dearres. et palatiū
debaraos. cū tota sua hereditate.
et pardina de illa sericata. quā
ego camaui cū abbe sci iohis (Sancius abbas)
Sancio. et gualberto pore sci mar
tini. et uillā berbues. et monas
teriū sci iusti deualle. et mona
teriū sci pet de iosa. et ecclia
sci laurencij decoznas. et mona
teriū sci martini de cella. cū
omib uillis. et decanis suis.
et ecclesiam sci philipi delarbesa.
iuxta fanlū monastiū. et monas

tium

sce eufemie debeial. 7 monast'
ium sce marie de fonte frigido
cu omib' ecclesiis. uillis. 7 terminis
7 decaniis suis. 7 monasterium
sci angli de sios. 7 uilla sangui
nin. 7 monasterium sci stephi. d
orast. cu omib' decaniis suis. 7 d
sci pet de eliso. cu tota sua here
ditate. palaciu delaros. cu sua
hereditate. palatiu de biel cu
sua hereditate. palaciu delopa
cu sua hereditate. palatiu de gur
dos cu sua hereditate. palatiu de
baietola cu sua hereditate. palati
um de lusia cu hereditate. palati
um i uno castello. cu sua heredi
lucientes tate. Villa de lucientes tota ab in
tegro. Palaciu de uuart cu sua
hereditate. 7 monasteriu sci iuli
am qd dicit' de aspella. cu oi
bus ad se ptinentib'. 7 monasti
um sci saluatoris de serue. ad
helemosina ptinente. cu terris.
7 uineis. cultis 7 incultis. 7 suu
um molendinu. cu aqs. egressib'
7 regressib'. usq; ad fonte aque.
7 scm saluatore de subrippas.
cu omi sua hereditate. 7 bescos
de gorga. 7 larrue. 7 sca eula
lia de peccera. cu omib' suis

ptinentiis. 7 cu uilla spozreto.
Ego u pfat' sancius rex his
auctoritatib' patris mi ranimiri
regis 7 matris mee dopne er
misende. de mo ado. dono 7
concedo uilla delarrosa. 7 uilla
noie uchar i papilona. 7 in castr
aierb. illa media domicatura.
de totis illis peciis qs habeo apta
i illas pardinas de lenuas. 7 de
sco pet. 7 de arguis. 7 de illo
molendino de aierb medietate.
7 i galleco medietate de illi mo
lendinis. mea medietate habe
at scs iohs media. De almute
gina u duodecim uillar que
seruiunt ad ayerb. 7 de omibus
iustitiis 7 homicidiis. q ad ius
regale ptinet. ad psens ul de
inceps illo castr adquirere potu
ero. de tota mea parte do sco io
hanni medietate. Do etia i urbe
osca monasteriu sci cipriani. cu
terris 7 uineis. 7 oliuis. 7 ortis.
7 cu omi iure suo. qd nuc hab;
ul aliqndo habuit. 7 ab hyspana
helitis. qcumq; occasioe abla
tum est. Addo etiam i eadem
urbe osca. illas casas de abina
halun q sut int muros lapideos

cū omi sua hereditate. 7 cum
omib; ptinētib; ad abinahalim.
[D]o etiā in castē de stella ecclīā
parrochitanā ī honore sci pet.
7 aliā ī honore sci nicholay.
cū tota decima. q ad parrochi
am ptinet. de iusticiys. de ca
lūnys. de homicidiys. de ortis.
7 de omib; omino reb;. Ī imō
te aragone cōfirmo illā uīlā
turrim. cū suo palatio. 7 illos
molēdinos. 7 illos ortos. 7 illas
tras. quas ego dedi cū exitu
7 regressu. De illa ū ortaliza
de uilla que dr terz. do terciā
partē sco iohi. De hoc ū qd nob
ds intēdētē bto iohe in 7 filio
mō pet augmtare dignat est.
dam9 in mōt son unā turri cū
suo casale. 7 illas casas de auen
hauanon. cū illo orto. q est ad
portā regiā. 7 portā cū turribu
siuis. ad cōstruendū monastiū.
7 molendinū ad portā de uilla
noua. 7 almuniā de benifatina.
7 de illis ortis dam9 uob partes
tinnatas. ex una parte a parte
epi. ab alia ū parte mirigun
baldi. De supt ū 7 desup. ter
minat uia publica. Confirmo

etiam monastium de borda.
cū tota sua hereditate. Cōfir
mo etiā donationes regū. p
uilegia epoz. auctoritates
romanoz pōtificū. cartulā
ul inuestituras militū. seu uir
oz ac mulierū. q suas oblatio
nes dō 7 sco iohi tbuerū. Talia
sūt scā tecla de banasto. 7 ec
cliam parrochitanā de banas
to. 7 ecclesiam de napal. 7 monā
teriū sce marie de ballaran.
cū uillula q dicit sci iuliani.
7 scm pelagiū de gauin. nec
non 7 scām mariā de uoscero.
cū omib suis decaniys. uillis.
monastiys. molēdinis. tris.
uineis pascuis. Confirmo etiā
ecclesiam sce marie de necuesa.
cū omib; que nūc ptinēt ad
illā. 7 ecclām de artaxona.
cū omib; q nūc ptinēt sibi.
Omia ū alodia quecūq; habuit
scs iohs. ul sua monastia. 7
que in hoc psenti die habe
indetur. ul que mō ī tpr iniuste
pdidit. iuste repetat. 7 dein
de sine aliqua uiolencia 7 p
turbatioē ppetuum possideat.
Iniungo qq; filiys ac meis nepotib;

ac ppinqs

Donatio de unos lugares fecha por el rey don ~~Jayme~~ Sancho 50.17
S. Juan ...

9

Ex. 60

Sicut ex sacris scripturarum erudicionibus didicimus. humane salutis originem et fundamentum generaliter in sancte matris ecclesie sacramento consistere. novimus nec aliquo modo posse aliquem salvari. nisi fulcimento et subsidio eiusdem. unde et matris onomate designatur. quod ceu mater filios. ita ipsa omnes ortodoxos lacte suorum sacramentorum et cultu ministeriorum ac observatione cerimoniarum. nutritos ad perpetue salvationis gaudia producit. in ipsa perpetue salus omnium nititur. nam in ipsa tocius christianitatis ordo geritur atque fundatur. Hec est que celestis illa ierusalem de qua dicitur. Vidi civitatem sanctam ierusalem novam descendentem de celo a deo paratam sicut sponsam ornatam viro suo. Hec est de qua vidit iacob angelos descendentes et ascendentes per scalam erectam et dixit. Terribilis est locus iste. hec domus dei est et porta celi. et vocabitur aula dei. Nemo enim potest deo placere qui sponsus eius est. nisi sponsam dei ecclesiam digna reverencia honorificet.

Ergo dominus salus omnium per sanctam dei ecclesiam operatur. dignum est ut ei omnis summopere honorificem. muneribus ditem. terrarum donatione amplificem. omnigenis dignitatibus ornem. ut pro huius servicii exhibicione in illa celesti possideam cum sanctis hereditatem. Pro inde ego Sancius rex gratia dei et urracha regina notum fieri cupimus omnibus nostris fidelibus. cunctisque ortodoxis atque catholicis viris. presentibus scilicet et futuris. qualiter nos pro salute et remedio animarum nostrarum et pro salute omnium christianorum ad monasterium sanctissimi martiris christi iohannis. dedimus villas cum omnibus illorum pertinentiis. firma et inconvulsa donatione ad victum monachorum. ibidem degentium. id est sancta cecilia. et sancti torquati. et lecuita. et gisso. et alastue. et martes. et eia. et segarale et bentaiolo. et ligriso. et sancti sebastiani. et sancti petri de hostias. et sancti petri de foucas. et sancti petri de meiauerra. et [illegible] zanarbi. et boitartare. et badaguesse. quam comparavit ille domnus Sancius qui fuit maior de athares et posuit eam ibi pro anima sua. nos confirmamus ego Sancius rex et urracha regina. Similiter et in deio illa villa que dicitur

sarapuz. co[...] garcia
pri in mandatu. et posuit ibi. et ino/
cofirmam'. et ista donatione ul' co/
firmatione de omib' istis uillis q's
diximus. tali tenore costabilim'. ut
siqs de filys ul' successorib' nris i
sup'dicto monastio augmentare po/
tuerit ualeat. Am.

Si u q'd fieri no credim'. tante p'sump/
tionis fuerit. ut aliqua uiolentia
seu cotradictione uoluerit iferre:
iram di omipts et sci iohis. et omi/
um scoz di incurrat. et maledic/
tione ppetua habeat. et fiat de eo
sic dicit psalmista. q' possidet he/
ditate scuariu di. Ds ms pone illo
ut rota. et sic stipula ante faciem
uenti. Facta est aut h donatio in
era. m. xx. uii.

a
Ex. CX 282
atho
Zarapuz [...]

In noie scae et indiuidue trinita/
tis. Ego sancius gra di pappilone/
sis rex. poscetib' monastii sci iohis
de aragone belasio abbe. eiq; pore
dopno atho. obtimu duxi p mee
ane meorq; genitoz remedio.
hac cofirmationis eis facere carta.
de ipsa uilla que dicit' satapuzu.
qua tritauus ms rex sanci' dedit
obsuu fidele obsequiu p cartam
suo zuclauo noie garcia. quaq;
ipse eunuch' accepta a iam dicto
rege uoluntate et potestate. sic
aplsimis uer' esse cognoui. tra/
didit integre p anime sue ul' regis
remedio do et sco iohi sibiq; regla/
riter seruietib' possidenda ippetuu.
Set nuc mo itpi qda monach' noie
amusco abbib' et frib' intulit iniu/
riam. Nam cu qda monasteriolum
qd i eade costruxerat uilla illicite
sco saluatori deleior tradiderat.
Qd factu ante me meeq; tre seniores
p canonu censura deuictu. ipsu
monasteriolu i iure sci iohis ibiq;
do seruietu remansit stabilitu. Id
circo ut de hic nullus audeat talia
comittere. hac carta ia dictis roga/
tib' pcurauu facere. do et sco iohi in
qua ut regia habet' potestas tale
cocedo firmitate et stabilitate de ipa
uilla ia dicta zarapuz sco iohi. tibiq;
domno belasio abbi et dopno atho
pori. uris q; successorib'. ut integre
et ingenue et libe eam ppetu possideatis.
cu suis exitib' et itroitis. motibus.
fontibus. ptis. pascuis ul' paludib'.
ul' cu ipis tminis qui habent' inot/
eiza. ex pardina que dicit' zara/
puz olaz id est de illa elicina usq;

adsci tyrsi. 7 de uia de andione de
sursu. usq: ad uia de iuso. 7 de garr
usq: ad illa sierra. que uocat^r arrani
tagera. ut nullus habeat i eadem
uilla parte ul' sorte. neq: rex neq:
senior. neq: eps neq: abbs. neq:
cuilibet potestatis homo. neq: p
donatione. neq: p comdationem.
neq: p pfiliacione. neq: p quacq:
occasione excepta uolutate sci io
his. Similit' cofirmo ubi illud pa
latiu de arguicana. qd sup dictu
tritauus ms rex sacius dedit do
7 sco iohi. Cofirmo ubi illud ut isq:
successorib' integre 7 igenue 7 li
bere cu tota sua hereditate qua nc
habetis ul' qua deiceps do auxili
ante augmtare ul' adqrere ibide
potueritis. ut null' homo neq: rex
neq: eps. neq: alicui' potestatis fa
ciat iniuriam ul' pbatione do 7
sco iohi ul' monachis ei'. Q' u adhoc
iuuam ul' adiutoriu fecit sco iohi
ibiq: do ministrantib' mcede mec
hic 7 i futuro accipiat a xpo p bono
opis bnficio. Amen. Q'cq's h meu p
ceptu ul' cofirmatione aus' fue
rit uiolare. ul' i paruo dirupe sit
a dno maledict' 7 cofusus 7 a cetu
xpianoru extraneus 7 i futuro iudicio

cu diabolo detineat baratru possessur'.
Amen. Inceptu u illi' ptu pmaneat.
7 pauliati cosuetudine. iii. libras auri
sco iohi exsoluat. Ego Sancius rex
q hac carta recofirmationis fieri iussi.
manu mea roboraui 7 cofirmaui.
7 testib' tradidi ad cofirmadu 7 robora
dum. Senior sancio fortuniones do
minator sco stepho de deio. t's. Sen
ior lope fortuniones dnator nazara
7 calaguirra. t'. Senior fertunio lopiz
dnator punicastro. 7 mois. t'. Senior
fortun açenariz dnator funes. 7 ar
riezu. t'. Senior eximino mationis
maior dom' regis. t'. Senior garcia
garceiz stabulari'. t'. Senior lope
garceiz armig' regis. t'.
Facta carta recofirmatois. era. m.
LXXXX.VIII. Regnate dno nro ihu Anno 1060.
xpo. 7 sub ei' ipio iam dict' Sanci'
rex i papilona. alaua. 7 castella usq:
pancurbo. 7 ranimir' rex i aragone.
eiq: fr' fredinand' rex i legione. 7 in
burgus. Iohs eps papilonese regis
ecclesiam cofirmans. Sonna exara
uit 7 signauit.
In noie
sce 7 indiuidue trinitatis. H est carta ex. 354
qua facio ego Sanci' gra di aragon
sium 7 papilonsiu rex do 7 sco iohi

bbte depina ecclo monastio qd uocat sca maria de tetelaui. Dono et
cofirmo illud do et sco johi pro reme
dio anime mee et parentu meor. cu
omi sua ptinetia. scilicet cu illa me
dia lienosa. cu aqs et pascuis. cu
tris et uineis. cultis et icultis. et cu
omib terminis ul hedificiis. seu qb
liber reb ad illud ptinetib. qlibcuq
modis habet ul habe dbet. antiqs ul
modernis tpi. totu sit liber et ige
nuu ad seruiciu et sustetatione mo
nachor ibide do seruietiu iure p
petuo absq interdictioe ulli hois.
S iqs at qd absit meor successor fi
lior ul nepotu temario ausu inq
etare aut cotradice teptauit. hac
mea pagina. sit a do iterdict. et a
cosortio omiu xpianor segatus
ppetuis tradat cruciatib. Facta co
An. 1077. firmationis pagina. era. m. c. xv.
Regnate rege sancio i aragone et i pa
pilona. i supbi. et i ripacorza. Abbe
dompno sancio i sco iohe. Abbe do
arnaldo i sco uictoriano. pore don
gomez i leiore. Epo don garcia
i jacha. Epo don raimundo dalma
tio i rota. Senior sacio galides in
athares. S. fortunio enecones in
funes. S. lope garcież i uno castello.
Ego petr sancii gra di aragonesiu
et papilonesiu rex. laudo et cofir
mo h donatiuu supi scptu. i die
cosecrationis basilice sci iohis. ut ha
beat et possideat p scla cucta.

In di noie et ei gra. H est carta do 7
nationis ecclie sce marie de pplati
one artaxona. qua facio ego se
nior garcia acenarez sco iohi
de pina. Notu sit omib qa ego
senior garcia acenarez petiui il
lam populatione artaxona dno
meo sancio regi papilonesi. et ipe
dedit m illa pp seruiciu qd ego
feci ei. et dedit m illa ut popu
lare et habem illa. Et uenit abbs
aquilinus et por dopn galidus sci
iohis. et por saci de sarapuz et ipe Serapuz
cier m illa ecclia de illa pplatioe.
noie sca maria. ut dare ea ad
pnoiatu monastiu sci iohis. Ego
at pp amore di et bti iohis. et
senior ibide do seruietiu. et pp
ea qd collegert me i societate et
i omib illor bnficiis. cu cosi
lio et uolutate dni mi regis san
cii. sic do et offero illa ecclam

de artaxona q̃ dic̃ sc̃a maria. dõ
7 sc̃o iohi cũ oĩb; ptinētiis suis.
decimis 7 p̃miciis. cũ omĩ iure
qđ ad ecclam̃ ptinet. ut habeat
7 possideat illi seniores sci iohis
ad uictũ 7 uestitũ p sc̃la cuncta. Ad
do etiã unũ excusatũ noĩe galindo
cũ domo sua 7 cũ sua ptinētia.
cũ t̃ris 7 uineis 7 casales 7 corte
7 ortales. que ibi 7 ubicũq; hab;
7 habe potuerit. uł quecq; dein
ceps dõ uolēte ganare potuerit.
ut sit sc̃o iohi. eo tenore ut q̃diu
ille p̄sbit' sup̄noiat' galindo uiuu
fuerit. teneat eam p manũ sci
iohis i seruicio ei'. 7 p' obitũ suũ.
cũ omib; q̃ ganare uł adq̃rere ibi
potit. sc̃o iohi sit. Et si aliq̃s hom
qđ absit hãc cartã dirũpe uolu
erit. sit cōdēpnat' 7 anathema
tizat' a dõ patre omp̃te. 7 nõ ha
beat parte i regno xp̄i. s; cũ da
than 7 abiron. 7 iuda t̃ditore
habeat mãsionē i inferno infe
riori. i sc̃la sclõz. Facta carta
donatiois 7 cōfirmatiois. Era
.M̃.C.VIII. Regnãte rege sancio
Ano 1070 in pãpilona. rege aldefõso
i castella. rege sãtio ranimiriz

[illegible] aragone [illegible] dõpno sãcio i ara
gone. Ego belasi' eps̃ i iruna
laudo 7 cōfirmo. 7 actorizo hoc
sup̄dictũ donatiuũ. 7 q̃ alit' inmu
tare uoluerit. anathema sit. Ego
sanci' ranimiriz gr̃a dĩ aragonẽ
sium 7 pãpilonẽsiũ rex i initi
mõ i pãpilonia. hãc cartã lau[do]
7 cōfirmo.
In noĩe patris 7 filii
7 s. s. Hec ē carta quã facio ego
Sanci' rex aragonẽsiũ 7 pãpilo
nensiũ. dõ 7 bto iohi b̃te deillo
monasterio qđ uocitat' sc̃s iacobus
de ayuar. qđ dedit rauius m̃s
sãci rex cognomito auarca. cũ
omib; t̃minis suis. siluis. aqs. pa
ludib;. ac pascuis. molendinis.
cũ exitu 7 regressu. Era M̃.XX.IIII. Ano 986.
p̄sidēte i sc̃o iohe tursimiro abbe.
7 i aragone oriolo epõ. Postea do
mus 7 ecclia p̄nimia uetustate ce
ciderãt. 7 hoies patr' illi' iam p ui
t̃minos abstulerãt. s; sãcius rex
auius m̃s. qñ ordinē 7 reglãm
bti bñdicti. i sc̃o iohe cōstituit. sub anno M.LXII.
dõ 7 bto iohi 7 dõpno patino abbi.
omia sup̄dicta libe reddidit. Sic
ut ego sanci' ranimiri regis fili'

do. et cōfirmo uob' illū ... tīmum de
illo mōte de ay uar. sic dedit ita
uus et auus ms. et pat mS ranimi
rus. p ad illā pplatione sci iacobi.
et sicuti senior eximino fortunio
nes. et senior liguar enecones. et
sancio enecones mō tīno me pci
piēte fecer. Et insup addo uob' illud
solanū qd ē sup monastiū urm sci
iacobi. usq; obillo osqueta. ut uri
pplatores faciāt ibi suas domos. et
egrediat a claust monastij. ubi
nuc habitāt. Et nō solū ista sup dic
ta omia do. et cōfirmo uob'. s; etiā
dō uolēte tātū [illegible] possit expli
care uri pplātores. tātū habeāt tim
num i illo mōte de ay uar. Si u qd
fieri minime credo aliqs homo
pt obitū meū. aliqd tortū uolue
rit facē monachis sci iohis de his
omib' sup dictis causis. sit a scā ec
clia puat' cōmunioe. et cū dathan.
chore et abiron. et cū iuda tditore
ppetue subiaceat dāpnatioi.

1080 Facta carta sub era. M. C. XVIII.
Kl. curs'. IIII. tpr quadragesime. i
monastio sci iohis bbe. psidēte ibi
dem sancio electo p abbe. Ego at
sup dict' sanci' ... rex qui
hanc cartā facē iussi. ppa manu
roborare curaui. Ego petr' eiusdē
regis fili'. huic donatioi cōsentio.
et cōfirmās subscribo.

Sub diuina clementia
et ei' gr. hec ē carta quā ego sā
cius ranimiriz gr di rex aragone
facio uob' mō aitano senior sancio
galindiz de uilla q dicit' larossa.
quā tū demādastis et rogastis qd po
neretis ibi di seruiciū et scē marie
de puuezar. p anima patris mi. et mā
tris q; urā. et dedistis m pciū pea.
ccc. sl. de dinos. et ego donaui ub
illā ppropto amio. cū totis suis tim
mis qs habet q ad illā ptinēt. ut
sit in ienua i seruiciū di. et scē m.
p anima pats mi. et urā. et seruiat ibi
p scla cucta. am. Et si aliqs homo
ermā pienie. aut alius homo is
tam meā cartā ul testamtū uolu
erit dirūpe. aut irupit. maledic
cio di et scē m et sci pet descēdat
sup eū. et extneus sit a cōmunione
di. et cū iuda tditore habeat par
tem i iferno iferiori. am.

Facta carta i era. M. C. VI. i mse 1068
febro. i quadragesima. XVII. kl.
marcij. qn ego pgebā ad romā.
i uilla q dr araguefte. Regnāte
dno nro ihu x et sub ei' ipio. me

p̄fato sanc̄i ranimiriz i aragone.
7 i superarbi. seu i ripa curça. Rege
sancio i pāpilona. Ep̄o dōpno iohē
i pāpilona. Ep̄o dōpno sācio i ara
gone 7 i superarui. Ep̄o dōpno sa
lomon i ripacurça. Abbe galido
i scō iohē de pāno. Abbe garazo i
scō uictoriano. Ipsomet sup̄ioiato
senioře sancio galindiz. i boltan
ia. 7 i sos 7 i atthares. S̄. lope gar
ceiz i uno castello. 7 i rosta. S̄. ato
galindez i saguessa. 7 in abizanda
S̄. fertunio uelasquiz i scō martiny.
S̄. fortunio enecones alferiz. i ag
uero. 7 i arriglis. Jn palatio sanciy
ranimiriz regis aragon̄ sup̄scripti.
garcia fortuniones caualarizo.
Sancio garceiz de ulla cāpa maior
domo. Eneco galidiz botillero.
Sancio gālidiz de arrosta. liatore.
P epino scançano. Vt ego sancio scrip
tor. q̄ p iussione dñi mī istā car
tam sc̄psi. de manu mā sig̃ feci.

In dei nomine 7 ei gr̄. H est carta
quā facio ego petr⁹ sancij gr̄ di
aragonēsiū 7 papilonēsiū rex dō
7 scō iohī bbē de pina i dotis no
mine. offero uillā illā q̄ uocat
banaosse. cū omib⁹ t̄minis ad
eam ptinētib⁹. 7 cū omib⁹ seruicijs
que ad ius regale ptinēt ul ptine
d'bnt sine interdictiōe aliq̄. Simi
lit at laudo 7 cōfirmo monastiū
qd uocat̃ scā maria de stelaua quē
admodū pat' mš dedit i uita sua.
Simili modo laudo 7 cōfirmo oīa
priulegia ul dona 7 libtates. aut
queq3 scs iohs usq3 ipsentē diē
possidet ul possiđe deb3. Cōfirmo
etiā i omī honore sci iohis her
baticū 7 carnatic. ut illud n̄ dent
usq̄ ubicq3 pierint ad pascua in
omī regno mō. de ipso honore
suo. s3 ita sit eis libā. sic̄ mā.
Hoc itaq3 facio p remedio anime pa
tris mī. 7 mee. ul omiū parētum
meorum. ut idē scs iohs 7 omīs sci
di sit intercessores p nob. ad dnm
nrm ihm xp̄m. Facta carta dona
tiōis ul cōfirmatiōis. era. m̄. c.
xxx. ii. Anno ab icarnatiōe dni
millō. LXXXX. IIII. Epacta. XII. 1094.
p die. kl'. Ijs. debr. feria secda. i qua
dedicata ē eccłia bti iohis bbē ab dedicatio eccle [illegible]
epō pet̃ iacensi. seu ab archiepō
amato burdelēsi. necnō ab epō go
tofredo magalonensi. Jn psencia
domni fōtardi abbis sci poncij. 7
domni eimirici abbis sci iohis.

⁊ raimundi abbis sci saluatoris
ligerensis. ⁊ h̄ facio p remedio
anime patris mi ⁊ matris meę. ⁊ meę.
ul omniu parentu moz. ut omis
abbes ⁊ monachi sci iohis regla
riter uiuat sedm reglam sci
bndicti. Regnante dno nro ihu
xpo ⁊ sub illi ipio. me pet i ara
gona ⁊ i papilona ⁊ i suprarui
⁊ i ripa corza. ⁊ comitissa dona
sancia i sci cruce.

In di noie.

Ego sancius ranimirz aragonen
siu ⁊ papilonesiu gra di rex. notu
fieri cupio omib xpi fidelib cunc
tisq; orthodoxis atq; catholicis
uiris psentib ⁊ futuris. qd i diebus
quadragesime psisteret me i ieiu
nio ⁊ luctu i monasterio sci iohis
qd de pina dr. ueneri ad me qda
uillani de honore sci iohis clama
tes qd qda pignoraret illos p de
bita cuida honoris ipi monastii.
Ego u imemet reuisus uidi n esse
iustu ⁊ stabilim ⁊ adhuc stabilio
ut nullus sit ausus pignorare uil
lanos sci iohis. ptq suu tributu
habuerit solutu. p nulla querela
abbis ul prioris. s; ipsu honore
prioris ppriu pignoret. Qd si qis
fecit. pectet mill. ss. Vt hoc
meu priuilegiu firmu p cuncta se
cula habeat. ppa manu corro
boro ⁊ filio meo petro corroborandu
trado. Facta carta. era. m. c. 1085
xx iii. Regnante me rege sancio
i ara. i supraru ⁊ i ripa curza. filioq;
meo petro i montson. Garsea epo
gubnante eccliam sci petri iacensis.
Abbe sancio humili ⁊ benigno
cura gerente pastoraliq; officii
fulgente i pinatense ecclia.

In noie sce ⁊
iduidue trinitatis regnantis in
scla a. Hec e carta iudicioz ⁊
iuratiois ⁊ pceptu donationis
⁊ cofirmationis qua facio ego
sancius ranimiri regis filius gra
di aragonesiu ⁊ papilon seu
montisonis rex. una cu filio meo
petro. omib aragonesib ⁊ papilo
nesib ⁊ suprbensib. psentib ⁊
futuris i omi regno meo. ⁊ abbi
aimerico. suisq; successoribus.
Qm meseulabat omis tra mea
p iudicios malos sup tras. ⁊ uine
as. ⁊ uillas ⁊ casales. ob inde pla
cuit m supdicto regi ⁊ ueni ad
scm iohem. anno tcio potificat

domni urbani pp. sedi. cū seni
orib⁹ ⁊ pncipib⁹ mee t̃re. ⁊ ipsis
laudātib⁹ ⁊ auctorizātib⁹. iussi hāc
cartā scẽbere. ãno octauo p⁹tquā
fuit captū castrū qđ uocat̃ mō
monis. Jgit̃ ego sanci⁹ gr̃a dī rex
dono ⁊ cōfirmo aimirico suisq;
successorib⁹. talia p̃cepta ⁊ p̃uile
gia atq; decr̃ta siue lib̃tates. quā
hab; clunacẽse monastiū. ut
sic̃ clunacẽses sūt lib̃i ab omī
iugo humane seruitutis. ita ⁊
isti sīt. tātum̃ reūenciā aplice
sedis seruātes. Cōfirmo etiā do
nationes regū. p̃uilegia epõr
auctoritates romanor pōtificū.
cartulas uł inuestitũs militū. seu
uiror ac mulier. q̃ suas oblatio
nes dō ⁊ scõ iohi obtuler̃. Con
firmo etiā monestia. ⁊ ecclias
parrochitanas. necnõ ⁊ uillas. ⁊
cellas ⁊ siluas. ⁊ omīs curs⁹ aqua
rum. ⁊ omīs molendinos. ut ha
beat ea scs̃ iohs. libā ⁊ igenua.
sic̃ ego mā. ⁊ omīa alodia magnū
uł parua. ⁊ omīs decimas t̃rar
uinear. scalidor. ⁊ omiū alo
dior suor. quāta uł qualiacq;
scs̃ iohs uł sui monchi ab anti
quis regib⁹. seu a modernis. uł

ab epis. seu a militib⁹. siue a rusti
cis. aut a q̃b⁹cq; psonis i omī reg
no mõ adq̃sier̃. dono uł cōpara
cione. uł cambio. n̄ h qđ abbes ut
monachi eiusdē loci iuste ac le
gitime dimiser̃ uł cambiauer̃ re
gio iussu. ut habeat scs̃ iohs
libe ⁊ possideat igenue. hoc qđ
adq̃suit qualicq; m̄. usq; ad diē
quo ds̄ dedit m̄ castrū quod uo
cat̃ momonis. ⁊ aliud qđ dr̃ ar
arguedas. ꝓpt̃q; ds̄ dedit m̄
castrū sup̃sc̃ptū arguedas. ueni
ego sācius gr̃a dī rex i pāpilonā.
i uilla q̃ dr̃ uharte. cū m̄is bonis
homīb⁹ de aragone ⁊ de pāpilonā.
decimo. kl̃s. mai. ⁊ cōuener̃ ad
me i eadē uilla uharte omīs p̃nci
pes pāpilonẽs. uiri paup̃es. ⁊ femi
ne sup malos iudicios. ⁊ sup malos
pleitos q̃s habebāt. ⁊ placuit m̄
⁊ omib⁹ aragonẽsib⁹. pāpilonẽsi
bus. atq; sup̃r bersib⁹ ut facem⁹
testamtū. atq; iuramtū firmū
⁊ iuratū. ⁊ finirem⁹ omīs querē
las diuisas. ⁊ omīs clamores per
uīsos ⁊ malos q̃ erāt int̃ illos in
tpr̃ illo. ⁊ firmarem⁹ t̃minū p̃fi
nitū aragonensib⁹. ⁊ sup̃r besib⁹.
castrū qđ uocat̃ momones. ut

tenerēt ⁊ haberēt usq; ī sempitnū
qđ ī tpr̄ illo tenebāt ⁊ habebant
qualicūq; m̄. Similit̄ ⁊ arago
nēses ⁊ pāpilonēses tenerēt ⁊ ha
berēt usq; ī sempitnū tras ⁊ uine
as ⁊ uillas. ⁊ h̄editates. cū mōtibꝰ
paludibꝰ. scalidis. aq̄s. herbatici.
que tenebāt ⁊ habebāt qualicq;
modo. Ut rogauer̄ pāpilonēses
p̄ncipes. ut adducerēt ad me ara
gonēses cartā ⁊ testamtū qđ fece
rā cū illis ī scō iohe. ⁊ ēēt firmata
⁊ roborata ī mā p̄sencia. ⁊ pet̄ filiȳ
mī. ⁊ ī facie omīū aragoñ ⁊ pāpi
lonēsiū. ⁊ sup̄rbesiū. ut amplius
nō īq̄etarēt se ⁊ ptbarēt ī sup̄dic
tas querelas. s; tenerēt firma ⁊
salua ⁊ haberēt unq̄sq; omīa q̄
tenebāt ⁊ habebāt ī die captiōis
duoꝝ sup̄dictoꝝ castroꝝ. uideli
cet arguedas. ⁊ mōniouis. Ig̊ ego
nō mō m̄ito. s; dono di rex. h me
um p̄ceptū ⁊ ut m̄ testamtū. auc
toritate mā ⁊ urā corroboro ⁊ cōfir
mo. ita uāt hoc mm̄ p̄ceptū ita sit
firmū. ut nulla regia. ul̄ epālis
seu militaris potestas ī his causis
que p̄diximꝰ audeat aliq̄s īq̄etare
ī omī regno mō. ul̄ pturbare. Ad
siq̄s fecit. ea q̄ repetit nō uētlic;
īsup ⁊ mill. sol. de mā moneta ad
eos q̄s inq̄etare p̄sūpserit psoluat.
Ut āt hoc mm̄ p̄uilegiū firmū p
maneat p scłā cūcta. manu p̄pa
firmaui. ⁊ filio mō pet̄ roborari
iussi. Ego petrꝰ sāciȳ regis filiuˢ
laudo regale patris mī p̄ceptū
⁊ p̄pa manu subscbo.
Facta ē hec carta. eñ. dj. c. xx. viij 1090.
Regnāte dnō nrō ihu x̄. ⁊ sub eiꝰ
ipio me sancio rege regnāte.
in aragona. ⁊ ī pāpilona. ⁊ filio
mō pet̄ ī sup̄rui. ⁊ ī ripa corça. ⁊
ī montson. Pet̄ epō ī iacha. Alio
pet̄ epō ī pāpilona. Raimūdo
dalmaz epō ī rota. Aimnico abbe
ī scō iohe. Raimūdo abbe ī leiore.
S. galin sanz ī sos ⁊ ī arguedas.
S. eneco sanz ī mōte cluso. ⁊ ī mōt
son. S. xemī garcez ī bayl̄o. S. lop
garcez ī uno castello. ⁊ ī aurosta.
S. fortun sanz ī bayl ⁊ ī eliso.
Ego garsias sc̄ptor iussiōe dnī mī
regis hāc cartā sc̄psi. ⁊ manu mā
hoc signū feci. Priuilegiū s. martini de viel
cx Ub noīe scē
658 ⁊ īdiuidue t̄nitatis scilicet
pat̄s ⁊ filiȳ ⁊ sp̄s sci regnātis
ī sclā. ā. Ego ramimirꝰ di puidē
tia aragonesiū rex facio hāc

carta donatiois 7 cofirmatiois
dno do 7 bto iohi bte de pina.
Placuit m libeti amo 7 spotanea
uoluntate. 7 p anima bus patris 7
matris mee. 7 frm meoz scilic;
pet 7 ildefi. qbus sit reqes.
Dono 7 cofirmo supdicto mo
nastio sci iohis. ad sustetatio
nem monacoz ibide do seru
entium. illa nostra capella ui
delicet eccla sci martini de
biel. cu omib suis ptinetys.
ecclijs. decimis. 7 pmicys. 7
oblatioib. almunijs 7 moledi
nis. 7 omib rebus 7 redditib q
habuit 7 habe dinoscit.

cruce cu decimis 7 pmicys. 7
oblatioib 7 omib ad eam ptine
tibus. ut habeat 7 possideat ab
sq; ulla iqetudine alicui psone.
p cucta scla a. Et h donu offe
ro do 7 sco iohi. ppt illos qnge
tos marcos de plata. qs txi de
sco iohe. Si qs at successoz
meoz regu ul pncipu. aut cui
cuq; sit potestatis 7 dignitatis.
hac mee donatiois 7 oblatiois
carta dirupe aut uiolare tepta
uerit. nisi celerit resipuerit.

iram di omps icurrat. 7 gladio
sci sps feriat. 7 cu datan 7 abiro
quos uiuos tra obsorbuit. perpe
tua habeat porcione. 7 cu iuda
tditore sempitna societate. p scla
sclorz sclorz. a.
Facta u carta donatiois. e. m. c. l. xx. ii. 1134.
i mense iunio. i uilla q dr iacha. jacca villa y [illegible]
Regnate dno nro ihu xpo. 7 sub ei
impio. ego pdict rammir rex i
aragone. 7 i suparbi. atq; i ripacur
cia. Eps dodo. i oscha. 7 i pdicta
iacha. Gaufrid eps i rota. Dopnus
iohs abbs i pdicto monastio sci io
hannis. abbs fortunio i mote ara
gone. Garsias abbs i sco saluatore
deleiore. Comes arnalmiro paliare
sis. i boile. 7 i fote toua. Pere ramo.
i stata. Peregri i napal. 7 i alchezar.
Senior lope garcez eitane. i castilgo
ne. S. blasco fortuniones i alzelor.
Fortunio date. i barbasto. 7 i pet selz.
Ferriz. i sca eulalia. Galindo ximini
ones. i alcala 7 i pola. Gomiz i boleia.
7 i ds liuol. Pet taresa i boria 7 i
sos. Mulier de castige i pdicta bie
le. Pet lopez. i luna. Frotine in
elisone. 7 i uno castello. Fortunio
fr ei i iulli. Lope sanz i atares.
Sut testes 7 auditores de h supscto

Eneco lopez maiordomo. et Lope
galindez de seluazano. et blasco
petriz. et Sacho semenones. de
aragues. et Xemeno pedriz. et Lo
pe blasco de pomar. Ego Exime
nus scriptor. sub iussione domni mei
ranimiri regis. hanc cartam scripsi.
et manu mea hoc signum feci.

Privilegium de baylo

In nomine domini nostri ihesu christi. hec est carta
donationis et testamenti. quam facio
ego ranimirus dei gratia rex. pro anima pa
tris et matris mee et adefonsi regis
fratris mei. et pro remissione peccatorum meorum
et omnium parentum meorum. et pro illo auro
quod abstraxi de sancto iohanne. id est unum
calicem auri. dcc. lxx. iiii. mecha
les puri auri ponderantem. et oc
to gemmas quinque lapides preciosos. et
stolam. et unum manipulum. xvii.
marchos. et i. ferto argenti ponde
rantem. Pro isto toto dono et offero
deo omnipotenti et beato precursori christi iohanni
et omnibus sanctis ibidem quiescentibus illam
meam sedem de baylo. cum tota sua per
tinentia. id est cum domibus. cum terris.
et uineis cultis atque incultis. cum
pascuis et aquis. cum exitu et regres
su. et cum omnibus redditibus suis.
que ad ius regale pertinent. et cum
omnibus uillis suis. id est Sauier.
Sardasa. Noualla. Aiassa. Espula.
bayetola. Sancta maria. iam dicta dono
et concedo ad sustentationem seruorum
dei ibidem commorantium per secula cuncta.
Si quis autem successorum meorum. uel alia
aliqua persona. hanc mee donationis
cartam dirumpere temptauerit. omnipotentis
dei iudicio condempnetur. et omnium
sanctorum eius incurrat iram. et a christi
corpore separetur in secula cuncta. amen. amen.
Conseruantibus uero pax et benedictio a domino
omnipotente uirtutis beati iohannis remis
sio omnium peccatorum condonetur. amen.
Facta carta donationis. era. m. c.
lxx. ii. prima die mensis noue 1134
bris. in predicto monasterio sancti iohannis
de pina. Regnante me dei gratia
ranimiro rege in aragone. in
superbi. et in ripa curza. siue in
saracoza. Episcopus dodo in oscha.
Episcopus michael in tarazona. Episcopus
garsias in saracoza. Comes er
megaudus de urgel. in bolea. Co
mes arnaldus paliarensis in boyl.
Vicecomitissa de bearne in sara
coza. et in uno castello. Pere talle
sa in borea. Lop lopez in calata
iu. et in sos. atque in ricla. Rodriz
petriz in epila. Gonçaluo petriz

14
15
14

i alaon. Per tizon i motagut.
⁊ i ualtia. Johan diaz i argue
das. ⁊ i malonda. bretra i gexia.
⁊ i alfaro. Fortun galinz i oscha.
⁊ i miqnesca. Lope fortunione
i daroca. ⁊ i falces. Lop sanz
de arus i athares.
In noie dni
nri ihu xpi am. Ego rammi
rus gra di rex. facio hac cartam
donationis ⁊ confirmationis dno
do ⁊ sco martino de biel. Pla
cuit m libenti amo. obtimo cor
dis affectu ⁊ spotanea uoluntate.
⁊ ppt amore di ⁊ remediu aie
mee. ⁊ amatz paretu meor. ui
delic; pats ⁊ mats mee. ⁊ fru m
meor qb sit reges. ⁊ ppt serui
ciu qd m fac don eneco meo
cappllo. ⁊ albs eide loci. ido dono
dno do ⁊ pdicte eccle illa me
nam rota uetem q uocat pany
dut. cu sua azeqa. ⁊ sius aqs.
⁊ totis suis directaticis. abiteg
que inde debnt exire. Et h dona
tiuu supsceptu laudo ⁊ cofirmo
pseta cucta. salua ma fidelitate
⁊ de ma posteritate.
Facta e carta donationis. era. m.
c. lxx iii. In mse octbr.

1135.

apud uilla ⁊ castru qd uocatr biel.
Regnante me di gra rammiro rege
i aragone. i suparbi. ⁊ i ripacur
cia. Eps dodo i iacha. ⁊ i oscha.
Vicecomitissa dopna taresa de be
arne i uno castello. Castage i biel
⁊ i aguero. Per castange i luesia.
Fortun i sos. Per taresa i burgia.
⁊ i gexeia. Gomiz i rosta. ⁊ i ayerbe.
Sut testes don martin sacristano.
⁊ Lope garcez etune. ⁊ eps oscen.
Ego andreo sceptor. sub iussioe do
mini mi regis hac carta scpsi.
⁊ manu ma h sign feci.

Donacion del p... de leserin

In noie sce ⁊ idiuidue tri
nitatis. patris ⁊ filij. ⁊ sps sci.
hec est carta qua facio ego sa
ciu gra di rex aragonensium atq;
pampilonensium. de illa estiua q
dr Liserin. In dieb sce quadra
gesime qn ego eram isco iohe
causa oronis ⁊ rogaba dm ut
amplificaret ds regnu meu.
⁊ illi seniores rogabat dm pme
⁊ p stabilitate regni mi. Roga
uer me illi ifantes q erat i illa
scola. ut dare eis una estiua.
⁊ dedi illis illa estiua q dicit
Liserin. q est i in timino d aragre

ex. 104.
tiene lo los de boeru

de illo [illegible]uto de gauardito usq;
ad illu[m] salto de capo fraco 7 d'
alia parte usq; adillas pinas
de tortillas 7 de alia parte de
asoaso. sic aqua u̅tit adluseri
P hoc donatiuu̅ dono do 7 sco
iohi 7 pueris illi' monastii 7
tabule illoru̅. ut seruiat illis
omnib' dieb' scli. Et rogaui ma
tre̅ mam regina̅ dopna xeri
mina̅. ut cfirmaret hi donati
uum. 7 cofirmauit. Similit fec
cofirmare coniugi mee. dopne
maiori. 7 omib filijs mis.
Facta carta sub era. M. L. x. iii.
iii. Idus. aplis. secda fra pt
dnici palmaru.
Regnate me rege Sancio iarag
gona. 7 ipalurres. i papilonia. i
alaua. 7 i castella. Et sut teste
7 iuisores huj' donatiui. Garsia
filius regis cofirmas. Ranimi
rus fr eius testis 7 cofirma.
Gundisaluus fr ei' testis 7 cofir
mans. Fredenad' fr eoru testis
7 cofirmas. Abbs blasco sci iohi
testis. Sanci' eps aragonensis
testis 7 cofirmas. Eps Sanci'
papilonensis testis 7 cofirma.
S. fortun sanz de uno castello

testis 7 cofirmas. S. lopene
cos de rosta. testis 7 cofirmas.
S. semeno garcez de sos 7 de bol
tania. testis 7 cofirmas. Bono
patre de naiera. testis 7 cofir
mans. Siqs aut qd fieri mini
me credo. auferre psupserit hac
mam pscpcione 7 donatiuu
asco iohe. sit exttneus acomu
moe dnici corpus 7 saguinis.
7 cu datha 7 abiron. quos tra
uiuos obsorbuit. habeat por
tionem i inferno iferiori per
secla cucta. ams.

La donation de S. mrn de paco pardina

S vb x̄ noie 7 ei' gr. hec e
carta qua facio ego Sanci'
gra di rex aragonesiu 7 papi Lot. 84
lonensiu. Copunct' amore di Ext. 326
7 pcoru mor. facio hac carta
do 7 sco iohi de illo monastio
sci martini depaco pardina.
S ciat omis homies qd auus ms
rex Sacius maior cuida capllo
suo don gutiscol noie ppt accu do gutiscol
satores malos 7 falsos. occlos
eruit. quo facto auus ms mltu
penituit. deditq; ceco illi gu
tisculo monsriu qd dicit' Scs
martin' depacco pardina ut

ut habitaret ibi omib' dieb' uite
sue. ꝛ pt morte sua daret illud
cui cuq; uoluisset. Ipse aūt gutis
culus cecus copulet' timore di
fec se monachu isco iohe de pi
Pareng 29 na. i dieb' dopni patin seci. ꝛ
posuit illud monastiu secu in
sco iohe. Postea u i dieb' mis ego
Sanci' rex sedendo isco iohe i
dieb' sce quadragesime. uene
rut ante me pacuratores abbe
aqlini' ꝛ dopn' galido degraza
nopol por sci martini d pacco
pardina. ꝛ alij semores sci iohi
qd faciebat illis iiuria. ꝛ cot'
riam illi uicini de masus. ꝛ d
centeño. ꝛ de izarbi. Et ego rex
Sanci' feci uenire ante me se
mor Sancio galindiz meo aitane
ꝛ semor fortun garcez de iz
arbi. cu homib' illarz trium
uillarz ad scm iohem. ꝛ habuer
mltas cotetioes ante me. Dice
bant eni illi hoies. qd no ha
beret ullu tinnu scs marti
nus. Et illi semores habuer suo
udatos de illo tinno. don ga
lindo de salamania. ꝛ blasco
enecons. ꝛ alios mltos. Et ego
rex sanci' fui ad illud monasti

Solu

sci martini secda fri mediate qua
dragesima. ꝛ fuit mecu semor
sancio galidiz. ꝛ semeno sachez
suus fili'. ꝛ petr' sanz. ꝛ semor
fortun garcez de izarbi. ꝛ ato
fortuniones. ꝛ sancio fortuniones.
filij ei'. ꝛ alij multi. ꝛ ascendimus Castrum sancti martini de paco pardina
i illo cigello ain scm martinu. sup
illa fonte. unde paret izarbe
uilla. ꝛ tinnauim' illu tinnu ec
clie sci uictoriani. de isus qm aq
uertit cot scm martinu. totu illud
opacu: usq; ad illu uetatu decen
teño. ꝛ qm descen[dit] usq; ad cape
za de otolo saiato u[sq;] ad molinu
de auolo. ꝛ reu'si sum a sup dicta
ecclia sci uictoriani. ꝛ tenuim' serra
serra unde apparet uilla anzanego.
ꝛ sup illo uetato de izarbi. usq; illo
cigello sup illa fonte. ꝛ descendi
mus serrato serrato. cot illud coua
le. ꝛ a lana patin. usq; ad illu ri
uum. q descendit ante izarbi.
totu qm aq uertit cot scm marti
num. ut sit sci martini. p secla
cucta absq; ulla racura ꝛ occasi
one ulli' homis. In illo u uetato
de ceteño ꝛ de izarbi. pascat oue
ꝛ boues sci martini. qm ꝛ illi pa
cut. Simil' ꝛ ligna qm ꝛ illi taller.

Sanctoꝝ votiet felicis
Memoria agere da nobis
in eterna dei

S iqs u hanc meā cartā dirūpe
uoluerit. sit excomunicat a
cōsorcio dī. ⁊ pectet adregem
singentos sold. ⁊ sco iohi. L. x. st.
Facta carta in ek. ān. c. x. Ego
rex sancius laudo ⁊ cōfirmo. ⁊
manu mā hoc signū facio.
E go sancio galindiz cū filiys
miīs laudo. ⁊ manu mā cōfir,
mo. Ego fortunio garcez de is,
arbi. cū filiys miīs laudo ⁊ con,
firmo. Nos omīs uicini laudam̄.
E go garsia scriban̄ sub iussioē dñi
mī regis hāc cartā scpsi.

De S. Voto et Felice

Cumque pro detestandis facinoribus accolę Hispanię traditi esent cum Rege Visegotorum
novisimo Ruderico imanus Sarracenorū. sicuti ingestis Regum Hispanię continetur. Christiani qui
evadere potuerunt quidam in servitute eorū subacti. quidam fugientes per latebras et montuosa
loca consedentes et diversa per loca Vagantes. Turres et munitiosa tutaq3 loca fabricare Volentes
Contigit ex his quosdā amplius quam ducentos devenire in excelso quodam monte nomine Orol
in Aragona provincia. et Venientes et spatiosum et delectabilem locum perspicientes in loco qui
Vocitatur Pano fabricare conati sunt muros. Cumque opus ceptum perficere conarentur nuntiatum
est hoc Regi Cordubensi nomine Abderraman iben Mocabia. Tunc Rex nimium iratus misit
exercitum Validum ex omni terra Hispanię, Cum duce quodam nomine abdelmelich ibenquitan
et precepit ei Ut omni terra Aragonensi Usque Pirineos montes peragraret quibuscumque in locis in
uenire posit Christianos qui defendere se Vellent. et Regi Cordubensi servire nolent deleret usq3
ad interectionē et dirueret munitiones et Castella Vel in quibus locis pose confidere Videbantur, cūque
hoc decretū perficere conaretur Supradictus Abdelmelich Venis et q3 in supradicto monte ex latere
quo Vocitatur rubeo fixere tentoria in planitię Panni et facto impetu adversus eos mox ab ipsis
fundamentis diruerentur muros sicuti cernitur odierno tempore et duxerunt Uxores suas et filios
filiasq3 eorū in captiuitatem. Qui locus inhabitabilis et inacesibilis extitit hominibus donec Dño
fauente ventū est ad tempus Beatisimi Voti qui ex Cesaragustana Urbe genitus Ut in gestis eius
Continetur, exempto mucrone, Vepres et arbores sectas semitā angustam invenit, et Ecclesiolam
paruulam in honore S. Joannis Baptistę constructam sub ipso montis Vertice in speluncaq3 maxi
mam reperit, et insepultū hominem ad cornu altaris iacentem. Et signans se signo Sanctę crucis
orationeq3 facta accesit intrepidus, et perspiciens Vidit lapidem triangulatū ad caput continens ita
exaratū ferro. Ego Joannes prim͡9 in hoc loco heremita qui ob amorem dei espreto hoc presenti seculo
Ut potui hanc Ecclesiolam fabricavi in honorem S. Joannis Baptistę et hic requiesco Amen. Qui
gratias Dño referens accepto corpore involuit ac sepelivit, superponens Prefatum lapidem desuperq3
cooperuit terra Ut potuit. Memoratus igitur dei famulus Votus cum suo fratre felice Ut potuerunt
inivi cellulas construxerunt et Usque ad finem Vitę feliciter permanserunt, et superstites ut fertur
quosdam Viros honestos admiserunt scilicet Benedictū et Marcelum. Qui Benedictus construxit
ecclesiam S. Stephani protomartiris Et Martini beatisimi presulis et Confessoris. Marcelus Vero
construxit Ecclesiā in honore S. Petri Apostolorū principis. Qui et ipsi celibem Vitā ducentes post nō
multū temporis spatiū, tecam Corporis relinquentes Ut credimus colocavit animas Dñs in Etereis
sedibus. Ab illis temporibus cepit crescere eorum Sanctitatis fama

S. Juan de Ata
ves

Principios que tubo esta
Real Casa de S. Ant. de la Abad.
de los S.tos Ed.s de Feliz.

Cax. — 16
Leg. — 4